

2. zasadnutie AKIS Riadiaceho výboru

Nitra/online, 27.03.2024

Program zasadnutia

- Priority nového vedenia AKIS Riadiaceho výboru do najbližších mesiacov
- Personálne zmeny v predsedníctve a členskej základni AKIS Riadiaceho výboru
- Zriadenie pracovných podskupín, tzv. Focus Groups (FG):
 1. FG Poradenstvo
 2. FG Vzdelávanie
 3. FG Demonštračné farmy
- Rôzne

Personálne zmeny v AKIS Riadiacom výbore

Odvolávací dekrét	Menovací dekrét	funkcia nového člena AKIS RV
Ing. Martin Majerech	Dušan Gábor, PaedDr.PhD. (nový predseda AKIS RV)	<i>poverený vyk. funkcie gen. Riaditeľa sekcie 600 MPRV SR / predseda AKIS RV</i>
Ing. Peter Balogh, PhD.	Bc. Ing. Ľuboš Halvoň, PhD.	<i>generálny riaditeľ NLC / riadny člen AKIS RV</i>
Ing. Pavol Horváth	Ján Prišegem, Ing.	<i>poverený vyk. funkcie generálneho riaditeľa útvaru rezortnej informatiky / riadny člen AKIS RV</i>
Mgr. Martin Fila	zostáva ako riadny člen AKIS RV	zmena pozície v PPA, ale ako riadny člen AKIS RV zostáva
prof. Ing. Ján Pokrivčák	Ing. Mário Juliny	poverený vykonávaním funkcie riaditeľa
Ing. Štefan Adam, PhD.	Ing. Boris Zemko	poverený vyk. funkcie GR sekcie 900 MPRV SR / riadny člen AKIS RV
Ing. Boris Zemko	Ing. Elena Závacká	poverený vyk. funkcie GR sekcie 900 MPRV SR / riadny člen AKIS RV
prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka	prof. Ing. Jozef Krilek	TUZVO - prorektor pre vedu a výskum od 15.3.2024

Zriadenie Focus Groups (FG)

- Na riešenie konkrétnych odborných tém
- Dotazníkový prieskum v období od 17.10.2023 do 31.10.2023 – 5 návrhov FG
- Dňa 14.12.2023 predseda AKIS Riadiaceho výboru súhlasil s vytvorením nasledovných pracovných skupín:
 - **Focus Group Poradenstvo**
 - **Focus Group Vzdelávanie**
 - **Focus Group Demonštračné farmy**
- Budú prizvaní odborníci, experti v danej oblasti bez ohľadu na ich členstvo v AKIS Riadiacom výbore

Focus Group Poradenstvo

FG Poradenstvo - Východiskový stav

Pôdohospodársky poradenský systém – legislatívny rámec

- Členské štáty EÚ boli v zmysle *nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003* z 29. septembra 2003 povinné od 1. januára 2007 zriadiť poradenský systém pre pôdohospodárov – Pôdohospodársky poradenský systém (PPS).
- Legislatíva SR: Zákon č. 280/2017 Z. z. Zákon o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov.

§ 22

Pôdohospodársky poradenský systém

(1) Pôdohospodársky poradenský systém je systém poradenských služieb pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, ktorým sa zabezpečuje prenos výsledkov vedy a výskumu do praxe s cieľom zlepšiť hospodárenie poľnohospodárskych podnikov a podnikov lesného hospodárstva pri súčasnom dodržaní požiadaviek na trvalo udržateľné poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.

Ďalej zákon definuje: kvalifikačné predpoklady, platnosť certifikátu, správu Centrálného registra a atď.

Východiskový stav - poradenský systém v rámci PRV SR 2014 - 2022

- Koncepcia vzdelávania pôdohospodárskych poradcov na programové obdobie 2014 - 2022 – schválená dňa **30.10.2015**, modifikovaná podľa § 22 zákona č. 280/2017 Z. z. v znení neskorších predpisov v roku 2017;
- Zabezpečenie systému vzdelávania poradcov v poľnohospodárstve (vstupná, aktualizácia a odborná príprava);
- Vydávanie certifikátu poradcom oprávneným poskytovať poradenské služby v rámci PRV 2014 - 2022 podopatrenia 2.1 - Poradenské služby zamerané na pomoc poľnohospodárom a obhospodarovateľom lesa na základe poverenia MPRV SR č. 889/2013-100;
- Spravovania verejného portálu evidencie pôdohospodárskych poradcov na programové obdobie 2014 – 2022: www.agroporadenstvo.sk;
- V Centrálnom registri pôdohospodárskych poradcov v súčasnosti (k 22.3.2024) **146 poradcov pre oblasť poľnohospodárstva a 38 poradcov pre oblasť lesného hospodárstva.**

Východiskový stav v rámci poskytovania poradenských služieb

Opatrenie: 2 - Poradenské služby, služby pomoci pri riadení poľnohospodárskych podnikov a výpomoci pre poľnohospodárske podniky

Podopatrenie: 2.1 – Poradenské služby zamerané na pomoc poľnohospodárom a obhospodarovateľom lesa

- 1. Výzva - dátum vyhlásenia: 21. 6. 2019, dátum uzatvorenia výzvy: 31.10.2023

Počet podaných žiadostí o NFP v rámci PRV 2014 - 2022: 71

Počet uzatvorených zmlúv o poskytnutí NFP k 29.2.2024: 50

Celková suma zazmluvnených finančných prostriedkov k 29.2.2024: 1 606 500 EUR

Suma vyplatených finančných prostriedkov k 29.2.2024: **229 500 EUR (6,039 %)**

- 2. Výzva č. 71/PRV/2024, Dátum vyhlásenia výzvy: 18.3.2024

Výška alokovaných prostriedkov: 1 000 000 EUR

Katalóg poradenských služieb

Výkon poradenských služieb je viazaný na Katalóg poradenských produktov zverejnený na: <http://agroinstitut.sk/sk/katalog-poradenskych-produktov/> resp. <https://izpi.sk/sk/katalog-poradenskych-produktov/>

Oblasti	Počet produktov pre výzvu 39/PRV/2019	Počet produktov pre výzvu 71/PRV/2024
Rastlinná výroba	18	10
Živočišna výroba	19	4
Potravinárstvo	13	13
Ekonomika	11	5
Výživa rastlín a pedológia	19	4
Mechanizácia	10	3
Lesníctvo	12	12
Lúkarstvo a pasienkarstvo	11	2
SPOLU	113	53

FG Poradenstvo - Cieľ

Posilnenie poradenských služieb

- Nastavenie systému práce s poradcami - **vzdelávanie, kontrolné mechanizmy, zapájanie** poradcov aj do iných aktivít alebo projektov. K tomu je potrebné doplnenie informácií o poradcach napríklad informácie o jazykových zručnostiach poradcu, či má záujem o zahraničné pracovné stretnutia na úrovni EÚ, účasť v projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov a pod.
- Doplnenie mechanizmu odňatia certifikátu poradcovi
- Návrhy na zlepšenie poradenského systému by mali vychádzať zo štúdie, analýzy riešenia zefektívnenia a zintenzívnenia poskytovania a využívania poradenských služieb, ktorá by reflektovala súčasné problémy v poskytovaní poradenstva

Zameranie Poradenstva – SP SPP 2023 – 2027

- nastavenie intervencia 78.2 **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (alokovaných 4 mil. EUR):** spôsob výberu poradcov, ich vzdelávanie, monitoring kvality poskytovaných služieb atď
- **integrácia poradcov do systému AKIS**, aby sa zabezpečil rozvoj, posilnenie spolupráce a väzieb v rámci všetkých aktérov dotknutého systému
- **zapojenie poradcov** a subjektov z poľnohospodárskej praxe do inovačných projektov operačných skupín **EIP**
- prepojenie praxe s výsledkami vedy a výskumu a tiež opačne, požiadavky praxe preniesť do výskumných projektov,
- zabezpečenie pravidelného **vzdelávania** pôdohospodárskych poradcov a posilnenie ich kompetencií **vo vzťahu k inováciám**
- poradenstvom pokryť témy ako: zmena klímy, trvalo udržateľné používanie pesticídov (SUD), poradenstvo v oblasti digitalizácie a digitálnych technológií, finančných nástroj či riadenie rizík,
- zriadenie a využívanie demonštračných fariem
- **vytvorenie digitálnej platformy systému AKIS** (súbor aplikácií, rozhraní, článkov a pod.) pre vzdelávanie, zdieľanie informácií, aktivitu poradcov, interakciu farmárov a lesníkov, úložisko realizovaných vedeckých a výskumných projektov, **základom ktorej sa môže stať**
www.agroporadenstvo.sk

Pre posilnenie poradenských služieb je dôležité vytvoriť podmienky pre širšie zapojenie poradcov, odstrániť problémy a prekážky čerpania finančných prostriedkov, ktoré boli identifikované v rámci realizácie opatrenia 2 PRV 2014 – 2022

- Výzvy na intervenciu 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formu poradenstva by mali byť vyhlásené medzi prvými, aby sa zabezpečilo čerpanie prostriedkov počas celého programového obdobia a tým bude zabezpečené využívanie poradenských služieb zo strany farmárov počas celého obdobia
- V súčasnosti čakajú poradcovia na vyplatenie finančných prostriedkov zo strany PPA v rámci podopatrenia 2.1 dva a viac rokov. Je nevyhnutné skrátiť tento čas a refundovať žiadosti o platbu v kratšom období, prípadne v rámci Strategického plánu poskytnúť poradcovi iný spôsob financovania napríklad formou preddavkov
- Implementácia systému hodnotenia a monitoring účinnosti poskytovaných poradenských služieb. Zavedenie systému hodnotenia kvality poskytovateľov pôdohospodárskeho poradenstva je dôležitá preto, aby sa zabezpečila vysoká úroveň odbornosti a spoľahlivosť poskytovaných informácií
- Poradenstvo v oblasti lesného hospodárstva v rámci PRV 2014-2022 bolo veľmi komplikované z dôvodu uplatňovania schémy de minimis. V rámci Strategického plánu SPP pre poskytovanie služieb v rámci lesného hospodárstva je nevyhnutné komunikovať s poradcami, motivovať ich a vytvoriť podmienky pre ich účasť v rámci intervencie 78.2
- Nastavenie poradenského systému v rámci SP SPP, výber poradcov ich vzdelávanie, financovanie, monitoring kvality poskytovaných služieb atď.

Focus Group Vzdelávanie

Východiskový stav → Cieľ Focus Group

IZPI – príspevková organizácia MPRV SR zabezpečuje ďalšie odborné vzdelávanie a odbornú prípravu pre široký okruh pracovníkov agrosektoru.

IZPI poskytuje vzdelávanie v dvoch rovinkách:

- **Odbor AKIS** - akreditované vzdelávacie aktivity
 - vzdelávacie aktivity za úhradu a prostredníctvom PRV bez účastníckeho poplatku
 - v roku 2023: 75 vzdelávacích aktivít, ktorých sa zúčastnilo 2 239 osôb
 - v rámci PRV SR 2014-2022 realizovaných 5 projektov z opatrenia 1
- **Odbor Národnej siete rozvoja vidieka**
 - neakreditované vzdelávacie aktivity
 - hradené z prostriedkov technickej pomoci PRV SR 2014-2022
 - v roku 2023: 8 aktivít ktorých sa zúčastnilo 1 620 účastníkov.

Cieľ: zabezpečiť transfer inovácií a vedeckých poznatkov do praxe prostredníctvom vzdelávania

FG Vzdelávanie - Cieľ

V Strategickom pláne SPP 2023 - 2027 intervencia **78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania**

➤ **Cieľ a zameranie FG Vzdelávanie:**

- vytvoriť systematické štruktúry prenosu poznatkov formou vzdelávania;
- odstrániť problémy a prekážky čerpania finančných prostriedkov, ktoré boli identifikované v rámci realizácie opatrenia 1 PRV 2014 – 2022;
- nastavenie intervencie 78.1 v zmysle Strategického plánu SPP (alokovaných 10 mil. EUR);
- študijné materiály vytvorené v rámci vzdelávacích aktivít - súčasťou digitálnej platformy AKIS (súbor aplikácií, rozhraní, článkov a pod.) pre vzdelávanie, zdieľanie informácií, aktivitu poradcov, interakciu farmárov a lesníkov, úložisko realizovaných vedeckých a výskumných projektov, **základom ktorej sa môže stať** www.agroporadenstvo.sk

FG Vzdelávanie

Zabezpečenie úloh zo strany národnej siete SPP v zmysle čl. 126 nariadenia EÚ – prostredníctvom technickej pomoci

- Kritéria výberu: prioritné oblasti vzdelávania a odbornosť poskytovateľov vzdelávania
- Nastaviť systém schvaľovanie odborných tém a poskytovateľov vzdelávania
- Vo vzdelávacej aktivite zadefinovaný:
 - cieľ vzdelávacej alebo informačnej aktivity
 - predmet vzdelávacej aktivity a oblasť zamerania
 - cieľová skupina
 - forma realizácie

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Focus Group Demonštračné farmy

Východiskový stav → Cieľ Focus Group

Na Slovensku v súčasnosti neexistuje sieť demonštračných fariem a nie je ani zadefinované čo je demonštračná farma.

- Definícia demonštračnej farmy
- Zriadenie a podpora národnej databázy/siete demonštračných fariem na Slovensku a vytvorenie systému podpory
- Budovanie a podpora demonštračných fariem je v plnom súlade so Strategickým plánom Spoločnej poľnohospodárskej politiky a Pôdohospodárskym znalostným a inovačným systémom.
- Zároveň, je doplnkovým a synergickým nástrojom pre Stratégiu inteligentnej špecializácie Slovenska.

Demonštračná farma - pojem

- Poľnohospodárska farma, ktorá slúži na demonštráciu a vzdelávanie.
- Je to miesto, kde sa aplikujú nové techniky, postupy a technológie v praxi, a kde poľnohospodári môžu osobne vidieť a vyskúšať nové spôsoby poľnohospodárskej výroby.
- Cieľom demonštračnej farmy je šíriť osvedčené postupy, inovácie a výskumné poznatky medzi poľnohospodármi a prispievať k zvýšeniu efektívnosti, udržateľnosti a konkurencieschopnosti poľnohospodárskeho sektora.

Zámer

- Pripraviť systém **výberu** a následne aj **podpory demonštračných fariem**, ktoré sú inovatívne, hospodária udržateľným spôsobom, a formou názorných praktických ukážok odovzdávajú svoje znalosti a skúsenosti najmä iným farmárom, ale aj tvorcom politík, výskumníkom, študentom, či občanom – spotrebiteľom.

Založenie národnej databázy/siete poľnohospodárskych demonštračných fariem

Založenie národnej databázy/siete poľnohospodárskych demonštračných fariem môže prinášať niekoľko výhod pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieckych oblastí:

1. Inovácie a výskum - testovanie nových technológií, postupov a pod.
2. Vzdelávanie a školenia
3. Podpora udržateľnosti
4. Vytváranie komunity a zdieľanie skúseností
5. Podpora vidieckych oblastí

Podpora demonštračných fariem

Prostredníctvom viacerých nástrojov:

1. Podpora samotných demonštračných aktivít
2. Podpora infraštruktúry demonštračných fariem
3. Vytvorenie podmienok pre zabezpečenie poradenstva formou poradenského systému pre demonštračné farmy
4. Podpora zapojenia demonštračných fariem do projektov EIP operačných skupín
5. Podpora inovatívnych investícií pre demonštračné farmy
6. Demonštračné farmy by mali byť zvýhodnené pri investičnej podpore na inovatívne technológie nakoľko šíria a propagujú ich praktické využívanie aj iným farmárom.
7. Podpora spolupráce demonštračných fariem pri vytváraní tzv. Živých laboratórií
8. Podpora zapájania sa demo-fariem do medzinárodných projektov

Focus Groups zhrnutie

- Zriadenie Focus Groups
- Definícia zloženie Focus Groups
- Zasadnutia Focus Groups - plánované min. 3x/ 1 rok
- Závery zo stretnutí budú predložené Sekcii rozvoja vidieka a priamych platieb MPRV SR a zároveň diseminácia výsledkov bude prezentovaná prostredníctvom médií IZPI

Ďakujeme Vám za pozornosť!

www.izpi.sk

 Facebook: <https://www.facebook.com/izpinitra>

 Instagram: <https://www.instagram.com/izpi.sk/>

 LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/izpi/>

